

VI Київська відкрита олімпіада з лінгвістики

16—17 березня 2019 р.

Критерії оцінювання задач особистого туру

Дієслова (молодші класи)

Пояснення (6 балів):

- Наведено властивість дієслів першої групи: **+3 бали**.
- Наведено властивість дієслів другої групи: **+3 бали**.

Відповіді (14 балів):

- Завдання 1 (7 балів):
  - за кожне слово, віднесене до правильної групи: **по +0,5 бала**;
  - **+0,5 бала**, якщо всі 13 слів розподілено правильно.
- Завдання 2 (7 балів):
  - за кожну правильно дібрану пару: **по +1 балу**.

Напівцілий сумарний бал округлюється вниз.

Огам (молодші та старші класи)

Пояснення (7 балів):

- Список літер (2 бали):
  - по +0,5 бала за кожну з чотирьох колонок.
- Голосні звуки об'єднано спільною ознакою: +1 бал.
- Звуки *p* і *b* позначаються однаково: +0,5 бала.
- Позначення межі слів: +1 бал.
- Зазначено напрям письма: +2 бали.
- Зауважено, що додаткові знаки латиниці в огамі не передаються: +0,5 бала.

Відповіді (13 балів):

- Завдання 1 (3 бали):
  - по +0,5 бала за кожну відповідність, починаючи з другої.
- Завдання 2 (4 бали):
  - *an Ucrain* (1 бал):
    - 1 бал, якщо № 8 записано як *an Ucrain* або *an ucrain*;
    - 0,5 бала, якщо в записі допущено рівно одну помилку (зокрема, не поставлено пробіл).
  - *Україна* (1 бал):
    - 1 бал, якщо № 8 перекладено як *Україна* або *в Україні, на Україну* тощо.
  - *ogham* (1 бал):
    - 1 бал, якщо № 9 записано як *ogham*;
    - 0,5 бала, якщо в записі допущено рівно одну помилку.
  - *огам* (1 бал):
    - 1 бал, якщо № 9 перекладено як *огам*;
    - 0,5 бала, якщо в записі допущено рівно одну помилку.
- Завдання 3 (4 бали):
  - *Шеймус* та *дух* (по 1 балу):
    - 1 бал, якщо слово записано без помилок;
    - 0,5 бала, якщо слово записано рівно з однією помилкою (наприклад, із неправильним символом або зверху вниз).
  - *Дублін* (2 бали):
    - 2 бали, якщо вираз записано без помилок;
    - 1,5 бала, якщо вираз записано з однією помилкою (наприклад, із неправильним символом, зверху вниз або без пробілів);
    - 1 бал, якщо вираз записано з двома помилками;
    - 0,5 бала, якщо вираз записано рівно з трьома помилками.
- Завдання 4 (2 бали):
  - +1 бал, якщо вказано правильну кількість символів;
  - +1 бал, якщо надано пояснення для правильної кількості символів.

Напівцілий сумарний бал округлюється вниз.

Зіало (молодші та старші класи)

Пояснення (7 балів):

- Префікс *ne-* іменників, що не є частинами тіла: **+2 бали**.
- Звуки *k* та *p* переходять у *w* перед *u*, *o*, *ɔ* (**1 бал**):
  - **1 бал**, якщо згадано про всі три голосні;
  - **0,5 бала**, якщо одну з голосних пропущено.
- Звук *g* переходить у *w* перед *u*, *o*, *ɔ* (**1 бал**):
  - **1 бал**, якщо згадано про всі три голосні;
  - **0,5 бала**, якщо одну з голосних пропущено.
- Звук *p* перетворюється на *v* перед *a*, *e*, *ɛ*, *i* (**1 бал**):
  - **1 бал**, якщо згадано про всі чотири голосні;
  - **0,5 бала**, якщо одну з голосних пропущено.
- Звуки *g* та *k* перетворюються на *y* перед *a*, *e*, *ɛ*, *i* (**1 бал**):
  - **1 бал**, якщо згадано про всі чотири голосні;
  - **0,5 бала**, якщо одну з голосних пропущено.
- У присвійній формі додається суфікс *-y*: **+1 бал**.

Відповіді (13 балів):

- Форми (1)—(2), (4)—(12) (**по 1 балу**):
  - **1 бал**, якщо відповідь не містить жодної помилки; інакше балів за відповідь не нараховують.
- Форма (3) (**2 бали**):
  - **2 бали**, якщо відповідь не містить жодної помилки; інакше балів за відповідь не нараховують.

Напівцілий сумарний бал округлюється вниз.

Споріднені мови (старші класи)

Пояснення (4 бали):

- Сінта-ларга і суруйська (до 2 балів):
  - знайдено відповідність глухих і дзвінких: **+2 бали**;
  - сказано про надрядкові знаки в обох мовах: **+1 бал**;
  - сказано про подвоєння в сінта-ларзі: **+1 бал**.
- Мбия та чиріпа (**1 бал**):
  - знайдено відповідність x — ts : **1 бал**.
- Акунтсу й тупарі (**1 бал**):
  - вказано на подібність слів *ера* та *коера*: **1 бал**.

Відповіді (16 балів):

- Кожна встановлена мова після першої (**2 бали**) (формально «після першої» означає, що від сумарного балу за відповіді буде віднято 2 бали):
  - **2 бали**, якщо мову розташовано у правильній комірці;
  - **1 бал**, якщо мову розташовано у неправильній комірці нижньої пари.

Дієслова (старші класи)

Пояснення (8 балів):

— Властивість слів із групи 1 (4 бали):

- **4 бали**, якщо наведено властивість, яка формально характеризує слова першої групи порівняно з другою;
- **2 бали**, якщо наведено властивість, яка з формального погляду не є бездоганною, але тим не менш тісно пов'язана з правильною (зокрема, такими є «дія над собою», «дієслово стосується першої особи» тощо).

— Властивість слів із групи 2 (4 бали):

- **4 бали**, якщо наведено властивість, яка формально характеризує слова другої групи порівняно з першою;
- **2 бали**, якщо наведено властивість, яка з формального погляду не є бездоганною, але тим не менш тісно пов'язана з правильною (зокрема, такими є «слова стосуються додатка», «показують вплив на іншого виконавця дії» тощо).

Відповіді (12 балів):

— Завдання 1 (8 балів):

- **8 балів**, якщо правильно класифіковано всі 10 слів;
- **6 балів**, якщо правильно класифіковано 9 слів;
- **4 бали**, якщо правильно класифіковано 8 слів;
- **2 бали**, якщо правильно класифіковано 7 слів.

— Завдання 2 (4 бали):

- **4 бали**, якщо наведено підходяще дієслово та або за пояснення властивостей груп стоїть повний бал, або для цього пункту наведено незалежне обґрунтування, пов'язане зі складеними дієслівними виразами;
- **2 бали**, якщо для цього пункту наведено незалежне обґрунтування, пов'язане зі складеними дієслівними виразами, яке містить недоліки.

Бурушаскі (молодші класи)

Пояснення (10 балів):

- Словник іменників (1 бал):
  - 1 бал, якщо словник повний і правильний;
  - 0,5 бала, якщо у словнику наявні всі іменники, але неправильно відновлено форми однини/множини та/або іменники подано у різних відмінках.
- Словник дієслів (1 бал):
  - 1 бал, якщо словник повний і правильний;
  - 0,5 бала, якщо у словнику наявні всі дієслова, але їх подано у різних формах.
- Форма множини іменників (2 бали):
  - +0,5 бала за коментар щодо закінчення *-anc*;
  - +0,5 бала за опис парадигми *-n/-yo*;
  - +0,5 бала за опис парадигми *-s/-šo*;
  - +0,5 бала за опис парадигми *-C/-Cišo* (*C* — приголосний, відмінний від *n* та *s*).
- Опис будови речення: +1 бал.
- Підмет перехідного речення набуває закінчення *-e*: +1 бал.
- Перетворення *-o + -e = -ue*: +1 бал.
- Дієслівні префікси (1 бал):
  - 1 бал, якщо правильно описано всі префікси;
  - 0,5 бала, якщо правильно описано частину префіксів.
- Дієслівні суфікси (1 бал):
  - 1 бал, якщо правильно описано всі суфікси;
  - 0,5 бала, якщо правильно описано частину суфіксів.
- Зауважено (або використано в роботі), що іменники діляться на категорії: +1 бал.

Відповіді (10 балів):

- Завдання 1 (по 1 балу за кожне з чотирьох речень):
  - 1 бал, якщо переклад не містить жодної помилки або єдиний недолік — відмінний від інших прикладів з умови порядок слів (у самому перекладі); інакше балів за переклад не нараховують.
- Завдання 2 (по 1 балу за кожне з шести речень):
  - 1 бал, якщо переклад не містить жодної помилки, крім, можливо, відсутніх діакритичних знаків та переплутаних *u* і *y*;
  - 0,5 бала, якщо в перекладі зроблено рівно одну помилку.

Напівцілий сумарний бал округлюється вниз.

Бурушаскі (старші класи)

Пояснення (9 балів):

- Словник іменників і дієслів (1 бал):
  - **1 бал**, якщо є всі іменники та дієслова із правильно відновленими формами;
  - **0,5 бала**, якщо у словнику наявні всі іменники та дієслова, але їх подано у різних формах або форми неправильні; проте достатньо було надати переклад принаймні одного зі слів *друг* і *подруга*.
- Форма множини іменників (2 бали):
  - **+0,5 бала** за повністю або частково правильний опис парадигми *-V/-Vtис* (через *V* позначено голосний);
  - **+0,5 бала** за коментар, що *-anc* — закінчення форми множини іменників жіночого роду;
  - парадигми *-n/-yo*, *-s/-šo*, *-C/-Cišo* (через *C* позначено відмінний від *n* та *s* приголосний) (1 бал):
    - **1 бал** за опис усіх трьох парадигм;
    - **0,5 бала** за опис частини.
- Словник займенників (1 бал):
  - **1 бал**, якщо наявні або всі можливі форми, або всі можливі форми, крім однієї;
  - **0,5 бала**, якщо наявні не всі можливі форми, але всі ті, що безпосередньо подані у реченнях, і при цьому використовується поділ на людей і тварин принаймні для частини форм.
- Будова речення (1 бал):
  - **1 бал**, якщо повністю описано порядок слів, розташування займенників, формування питальних речень (але може бути не описано, які частини речення не є обов'язковими);
  - **0,5 бала**, якщо сказано, що порядок слів — підмет, далі додаток, далі присудок, але це зроблено лише для одного типу речень (розповідних або питальних); або сказано, що в питальних реченнях *який/яка* завжди на другому місці; або не визначено порядок розташування займенників відносно іменників.
- Форма підмета перехідного речення (1 бал):
  - **1 бал** за повне пояснення;
  - **0,5 бала** за коментар, що підмет має закінчення *-e* — навіть якщо не уточнено, що це стосується лише речень із додатком; але за умови відсутності додаткових некоректних обмежень (наприклад, що це закінчення для підметів в однині, для називного відмінка тощо).
- Дієслівні префікси (1 бал):
  - **1 бал**, якщо правильно описано всі префікси та вказано, що вони стосуються додатка;
  - **0,5 бала**, якщо правильно описано частину префіксів або ж усі, але не сказано, що вони стосуються додатка.

— Дієслівні суфікси (1 бал):

- **1 бал**, якщо правильно описано всі суфікси та вказано, що вони стосуються підмета;
- **0,5 бала**, якщо правильно описано частину суфіксів або ж усі, але не сказано, що вони стосуються підмета.

— Поділ іменників на категорії (1 бал):

- **1 бал**, якщо в роботі згадується поділ на людей і тварин (або істот неозначеної статі) або поділ на граматичні класи відповідно до властивостей слів, зокрема залежно від того, чи є остання літера голосною;
- **0,5 бала**, якщо окремо згадувалися жінки (на противагу жіночому роду), але не було згадки про тварин.

Відповіді (11 балів):

— Завдання 1 (по 0,5 бала за кожне з чотирьох речень):

- **0,5 бала**, якщо переклад не містить жодної помилки або єдиний недолік — відмінний від інших прикладів з умови порядок слів (у самому перекладі) або використано слово *спіймає/впіймає* замість *зловить*; інакше балів за переклад не нараховують.

— Завдання 2 (по 1 балу за кожне з дев'яти речень):

- **1 бал**, якщо переклад не містить жодної помилки, крім, можливо, відсутніх діакритичних знаків та переплутаних у і у;
- **0,5 бала**, якщо в перекладі зроблено одну або дві помилки, але не пропущено жодного слова; заміна кореня одного слова іншим коренем слова тієї ж частини мови вважалася однією помилкою, іншої частини мови — двома помилками; неправильне закінчення іменника розцінювалося як одна помилка (навіть для комбінації неправильних закінчень числа та відмінка); неправильний порядок слів так само розцінювався як одна помилка, навіть якщо розташування було переплутано для кількох слів.

Напівцілий сумарний бал округлюється вниз.